

SZKOLNY PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**Publicznej Szkoły Podstawowej
im. Władysława Jagiełły w Zaborowie**

na lata 2017 – 2022

„W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał”

Jan Paweł II

Wychowanie i profilaktyka w szkole

Wychowanie jest procesem, w którym rodzice są pierwszymi wychowawcami dzieci, natomiast nauczyciele pełnią rolę wspomagającą rozwój ucznia.

Wychowanie jest więc stałym procesem doskonalenia się wychowanka, który poprzez swoje wybory i działania rozwija się i usprawnia swoje ludzkie zdolności do bycia w pełni człowiekiem. Rola wychowawców ogranicza się do towarzyszenia wychowankowi w tym rozwoju i stwarzaniu takich warunków, które ten rozwój umożliwiają. Zatem tworzenie porządku i ładu w otoczeniu wychowanka: fizycznego, emocjonalnego, moralnego, społecznego i duchowego jest głównym zadaniem wychowawców. Szczególnie należy dbać o ład moralny i duchowy, ponieważ dzięki nim dokonuje się integracja poszczególnych sfer życia człowieka i jego wszechstronny rozwój. Wychowanie moralne to przede wszystkim ukierunkowanie na przekazywanie wartości i zabezpieczanie przed przyjmowaniem antywartości. Prowadzenie dziecka do rozpoznania i wyboru dobra, jak również zabezpieczenie go przed złem należy do stałej troski wychowawców i opracowanego programu profilaktyki.

Profilaktyka jest chronieniem człowieka w rozwoju przed zagrożeniem i reagowaniem na nie. Jej celem jest ochrona człowieka, dziecka, ucznia, wychowanka przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju. Człowiek niedojrzały sam dla siebie może być zagrożeniem, dlatego prowadzenie dziecka ku dojrzałości jest zarówno wychowaniem, jak również profilaktyką.

I. WPROWADZENIE

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego. Powstał w oparciu o analizę dotychczasowych Programów Wychowawczych i Profilaktycznych oraz diagnozę środowiska szkolnego i lokalnego, analizę dokumentów szkolnych i aktów prawnych.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- Konwencja o prawach dziecka.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
- Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Karta Nauczyciela
- Statut Szkoły.
- Ustawa wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r.

- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r.
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

III. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Cele Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

- wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju osobowości ucznia,
- propagowanie i rozwijanie aktywności fizycznej uczniów,
- przygotowanie ucznia do funkcjonowania w społeczeństwie, w rodzinie, w grupie szkolnej i efektywnego w niej działania,
- umacnianie wiary dziecka we własne siły i zdolności osiągnięcia wartościowych i trudnych celów,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zdolności twórczych, samodzielnego myślenia i sprawnego działania,
- przygotowanie do życia w ustawicznie zmieniającym się świecie,

- rozbudzanie i rozwijanie wrażliwości estetycznej, moralnej i patriotycznej dziecka oraz jego indywidualnych zdolności twórczych,
- kształtowanie pożądanych postaw uczniów, uwrażliwianie na potrzeby innych, zachęcanie do działań w zakresie wolontariatu oraz wdrażanie zadań służących rozwijaniu właściwych zachowań,
- rozwijanie umiejętności osobistych i społecznych sprzyjających dobremu samopoczuciu i pozytywnej adaptacji do zadań i wyzwań codziennego życia,
- budowanie pozytywnego klimatu społecznego w szkole – zapewnienie bezpieczeństwa członkom społeczności szkolnej,
- ochrona i promocja zdrowia oraz rozbudzanie świadomości ekologicznej,
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych,
- profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie przestępczości,
- przeciwdziałanie agresji i przemocy – aktywizacja społeczności szkolnej i jej środowiska w zakresie reagowania na przejawy przemocy i przeciwstawiania się jej.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent:

- jest dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych,
- jest aktywny, ciekawy świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania,
- jest uczciwy, tolerancyjny i odpowiedzialny, odróżnia dobro od zła, kieruje się zasadami moralnymi,
- jest wrażliwy na piękno, szanuje dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki,
- dba o własny rozwój duchowy,
- dba o zdrowie i kondycję fizyczną oraz jest świadomy ich zależności od stanu środowiska naturalnego,
- jest empatyczny, potrafi dostrzegać potrzeby innych, bierze udział w akcjach charytatywnych.

V. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- współpracują z wychowawcami i nauczycielami w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- właściwie organizują formy spędzania wolnego czasu przez dzieci.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- integrują i kierują zespołem klasowym,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień realizacji,
- współpracują z rodzicami, włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem i psychologiem,
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka: policją, pielęgniarką, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

Nauczyciele:

- uczą wykorzystania w praktyce zdobytej wiedzy,
- tworzą właściwy klimat w klasie i podejmują działania wynikające z zainteresowań uczniów,
- uczą twórczego myślenia i działania, skutecznego komunikowania się, współdziałania w zespole,
- przygotowują uczniów do samokształcenia,
- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- respektują prawa i obowiązki ucznia,
- współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujące członków społeczności szkolnej,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko,
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej,
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny),
- utrzymują porządek we własnym otoczeniu.

Pedagog i psycholog szkolny:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udzielają pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci,
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

VI. ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE I SPOSOBY REALIZACJI

1. KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Sposoby realizacji
I	Ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznawanie struktury rodziny, uświadomienie relacji panujących w niej, ukazywanie autorytetu rodziców, rozwijanie szacunku do tradycji i historii własnej rodziny, szukanie jej korzeni genealogicznych. 2. Poznawanie historii oraz specyfiki najbliższej okolicy, regionu. 	<p>Godz. z wychowawcą, lekcje przedmiotowe, uroczystości, apele.</p> <p>Uczestnictwo uczniów w imprezach, uroczystościach patriotycznych odbywających się w szkole oraz w społeczności gminnej.</p>
II	Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu szkolnym i społecznym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie samorządności uczniów. Poznanie zasad demokracji. 2. Poznawanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia. 3. Rozwijanie tolerancji wobec innych. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo. 	<p>Udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego. Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły. Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych.</p> <p>Statut Szkoły, Regulaminy.</p> <p>Koło wolontariatu. Udział w akcjach charytatywnych, godz. z wychowawcą, uroczystościach szkolnych i środowiskowych, apelach, piknikach.</p>

III	Kształtowanie tożsamości narodowej i szacunku do własnego państwa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie szacunku do symboli narodowych. 2. Pielęgnowanie mowy ojczystej. 3. Rozbudzanie dumy narodowej i postaw patriotycznych. 4. Przygotowanie do świadomego uczestnictwa w kulturze europejskiej. 	<p>Organizowanie uroczystości patriotycznych i udział w imprezach upamiętniających rocznice i święta państwowe oraz zwyczaje i tradycje świąteczne.</p> <p>Wykonywanie w klasach i na korytarzu szkolnym okolicznościowych gazetek upamiętniających ważne wydarzenia historyczne. Opieka nad miejscami pamięci: pomniki oraz cmentarze wojenne.</p> <p>Tematyczne lekcje wychowawcze, konkursy.</p> <p>Lekcje przedmiotowe, imprezy szkolne, konkursy.</p>
-----	--	--	---

2. WSZECHSTRONNY I HARMONIJNY ROZWÓJ OSOBOWOŚCI UCZNIÓW

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Sposoby realizacji
I	Wspieranie rozwoju ucznia oraz zapobieganie niepowodzeniom szkolnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie motywacji do nauki. 2. Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji. Kształtowanie umiejętności uczenia się i prezentacji swojej wiedzy. 	<p>Diagnozowanie trudności w nauce, dostosowanie wymagań do możliwości indywidualnych ucznia.</p> <p>Kółka zainteresowań, wyjazdy do instytucji kulturalnych, wycieczki</p>

		<p>3. Przygotowanie do świadomego wyboru dalszej drogi kształcenia.</p> <p>4. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego.</p> <p>5. Zapewnianie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno – pedagogicznej.</p>	<p>tematyczne. Lekcje przedmiotowe, warsztaty. Realizacja projektów przedmiotowych, szkolnych. Udział w konkursach, zawodach sportowych, spotkania z ciekawymi ludźmi. Współpraca z OHP, godziny wychowawcze.</p> <p>Imprezy integracyjne, uroczystości, wyjazdy.</p> <p>Współpraca z PPP i innymi instytucjami, realizacja zaleceń PPP.</p>
II	Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej.	<p>1. Budowanie systemu wartości.</p> <p>2. Kształtowanie właściwych postaw i zachowań ze szczególnym uwzględnieniem kultury języka.</p>	<p>Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie oraz życiu religijnym społeczności.</p> <p>Lekcje przedmiotowe i wychowawcze, wycieczki, imprezy.</p>
III	Integracja działań wychowawczo – profilaktycznych szkoły i rodziców.	<p>1. Włączanie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych i profilaktycznych.</p>	<p>Udział rodziców w tworzeniu Programu Wychowawczo – Profilaktycznego, Statutu Szkoły i innych. Udział w uroczystościach oraz imprezach szkolnych i klasowych. Współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w</p>

			rozwiązywaniu problemów dziecka. Udział w drobnych remontach, upiększaniu klas, budynku itp. Organizowanie imprez dla rodziców i z udziałem rodziców.
--	--	--	---

3. WYCHOWANIE PROZDROWOTNE I EKOLOGICZNE

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Sposoby realizacji
I	Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapobieganie wadom postawy oraz wymowy. 2. Kształtowanie sprawności fizycznej w oparciu o własne predyspozycje w zakresie preferowanych dyscyplin sportu. 3. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. 4. Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. 	<p>Zapoznanie uczniów z zasadami prawidłowej postawy ciała oraz skutkami nieprzestrzegania zaleceń. Prowadzenie zajęć logopedycznych.</p> <p>Lekcje wychowania fizycznego i zajęcia SKS. Organizowanie zajęć w terenie, wycieczek pieszych, rowerowych.</p> <p>Lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące edukację zdrowotną.</p> <p>Pogadanki na godzinach wychowawczych, organizacja czynnego wypoczynku, konkursy. Akcje i działania promujące zdrowy styl życia. Organizacja kół zainteresowań.</p>

II	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska	<p>1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ukazywanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego i zdrowia, — ukazywanie sposobów dbania o przyrodę. 	<p>Pogadanki na lekcjach wychowawczych i przedmiotowych.</p> <p>Udział w akcjach: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych.</p> <p>Organizacja zajęć kółka przyrodniczo-historycznego.</p> <p>Organizacja szkolnych konkursów ekologicznych.</p>
----	---	---	---

4. BEZPIECZEŃSTWO I PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Sposoby realizacji
I	Zwiększenie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole i poza nią.	<p>1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami.</p> <p>2. Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole.</p> <p>3. Uwrażliwienie uczniów na poszanowanie mienia społecznego.</p> <p>4. Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, itp.</p> <p>5. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz.</p>	<p>Monitoring, organizacja dyżurów nauczycieli.</p> <p>Ćwiczenia ewakuacyjne.</p> <p>Godziny z wychowawcą, lekcje przedmiotowe, apele.</p> <p>Apele, spotkania z policjantem. Prezentacje multimedialne. Otrzymywanie odbłasków, egzamin na kartę rowerową.</p> <p>Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia profilaktyczne.</p>

		<p>6. Zaznajamianie z zagrożeniami podczas korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, itp.).</p> <p>7. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.</p>	<p>Akcja: „Bezpieczeństwo w sieci”</p> <p>Spotkania z pielęgniarką, ratownikiem medycznym, szkolenia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.</p>
II	Zapobieganie przejawom niedostosowania społecznego oraz uzależnieniom.	<p>1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania agresywnych zachowań oraz kształtowanie asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych.</p> <p>2. Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych (np. choroby cywilizacyjne, sekty, subkultury, itp.)</p> <p>3. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów (papierosy, narkotyki, dopalacze, alkohol).</p>	<p>Uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych. Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.</p> <p>Współpraca i spotkania z pielęgniarką, policjantem, psychologiem, itp.</p> <p>Realizacja programów profilaktycznych i warsztatów profilaktycznych odpowiednio do potrzeb, opieka psychologa, pedagoga, współpraca z instytucjami pomocowymi.</p>

VII. EWALUACJA

Narzędzia ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców z realizacji Programów Wychowawczo – Profilaktycznych klas;
- Ankieta skierowana do uczniów;
- Ankieta skierowana do rodziców;
- Ankieta skierowana do nauczycieli;
- Analiza dokumentów; obserwacje;
- Wywiady z uczniami, rodzicami, nauczycielami dotyczące pojawiających się trudności wychowawczych, problemów szkolno – środowiskowych i profilaktycznych.

VIII. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły.

Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez dyrektora szkoły.